

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Published by Lithuanian Catholic Alliance

Nr. 4

BALANDIS — APRIL, 1984

Vol. 67

KIEK NAUJŲ NARIŲ SURADOTE LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMUI?

Laikas bėga nesulaikomai. Nė nepajusim, kaip ateis visų laukiamas, 1984 metų Lietuvių Katalikų Susivienijimo seimas. Ten bus malonu klausytis pranešimų apie pasiektus laimėjimus ir pasidarbavimus mūsų Susivienijimo naudai, didinant jo narystę.

Apsidraudimas — Lietuvių Katalikų Susivienijime yra saugus ir tvirtas. Susivienijimo apdraudos planai modernūs, turi parankius pasirinkimus. Mokesčiai prieinami. Organizacija moka savo nariams dividendus, teikia nariams ir jų pašalpgaviamis didelės lengvatas ir privilegijas. Visa tai turėtų patraukti visokio amžiaus lietuvius draustis mūsų Susivienijime! Tik stipriai organizuoti ir vieningi turėsime didesnę presti-

žą ir įtaką šio krašto gyvenime. Su neorganizuotais žmonėmis, nors jų būtų ir labai daug, niekas nesiskaito.

Mūsų Susivienijimą įsteigė mūsų pirmieji ateiviai veteranai, gerai supratę Susivienijimo reikalingumą padėti savo tautiečiams, išlaikyti savo tikėjimą, tautybę, papročius ir padėti jiems sunkiose gyvenimo valandose. Šis veteranų palikimas yra labai brangintinas.

Naujų narių prirašytojai turi gerą progą įvykdyti nustatytas naujų narių kvotas ir gauti taip pat ir asmeniškos naudos. Už pasidarbavimą — naujų narių prirašymą — išmokami reguliarius komisai, o surinkusiems bent penkis naujus narius nemažesnei kaip 5,000 dol. bendrai apdraudos sumai bus skiria-

mos premijos. Tokie sumanūs nariai 1984 metų seimo proga Holiday Inn, Lake Harmony, White Haven, Pa., viešbuty gaus nakvynes nemokamai trim naktim, gaus dovanai bilietą į banketą. Įrašę bent 5 narius (po 1,000 dol. apdraudos kiekvienas) galės pasitilyti savo kandidatus stipendijoms kolegijose.

Kur surasti naujus narius? — Pirmiausia pradėkime nuo savo šeimų, toliau eikime į kaimynus, draugus ir pažįstamus. Apdrauda visiems reikalinga — jauniems ir suaugusiems.

Labai svarbu apdrausti vaikus. Juo jaunesni, juo mažesni mokesčiai. Ypač taupymo (endowment) apdrauda gali būti labai pravarti, jai pribrendus po 20 metų mokesčių mokė-

jimo, siekiant aukštesnio mokslo, arba einant į biznį.

Kiekvieno Susivienijimo veikėjo, kiekvieno nario pareiga daugiau kalbėti, daugiau reklamuoti savo organizaciją, aiškinti jos gerus darbus ir nuopelnus savo narių, jų pašalpgavių, mūsų visuomenės ir tautos naudai.

Narystės didinimas yra labai svarbus reikalas. Skirkime šiam reikalui geriausias savo pastangas. Ir tai darykime tuojau pat! Nelaukime, kol priartės 1984 metų mūsų Susivienijimo seimas!

PASIDAIRIUS PAS SAVE IR APLINKUI...

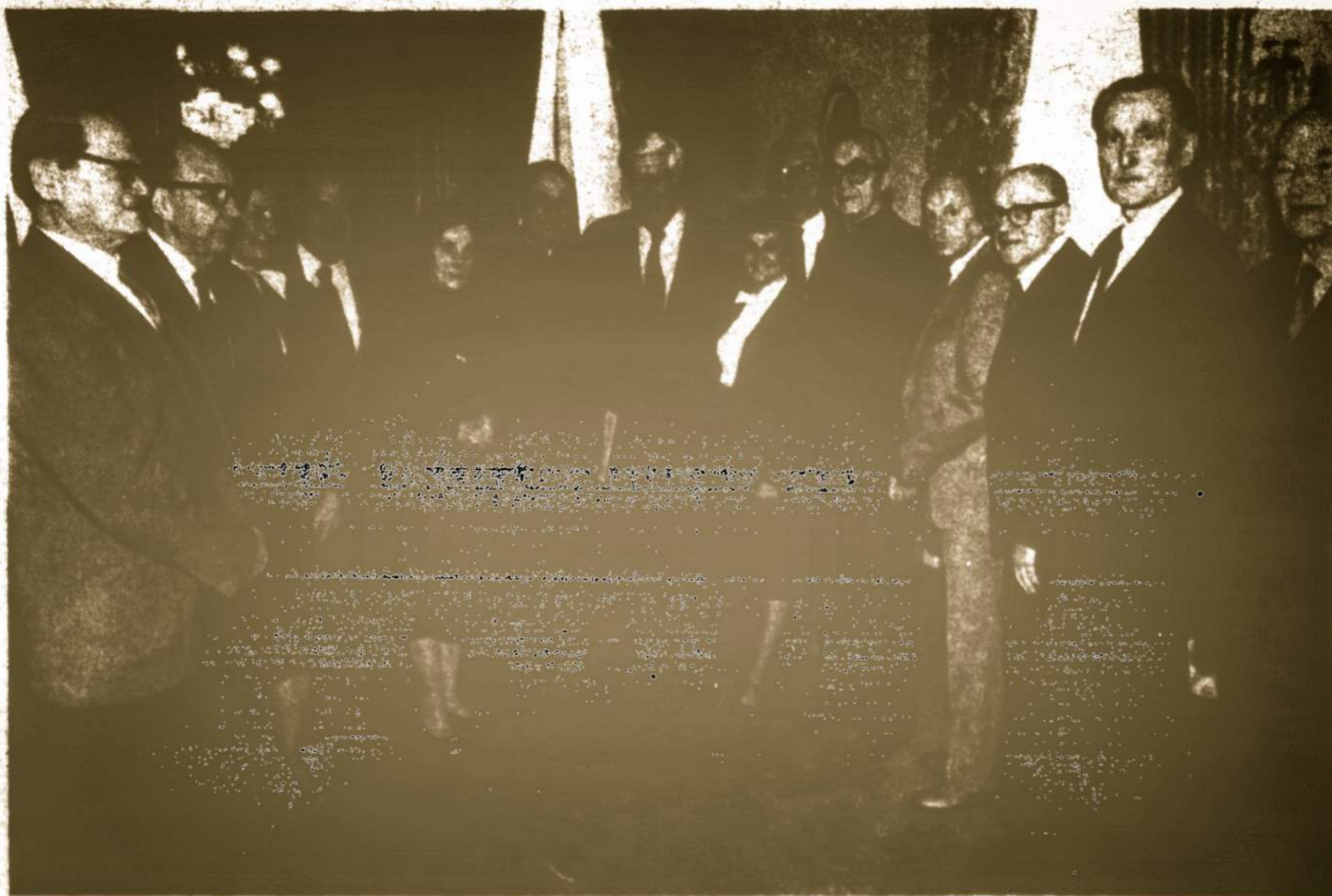
PROF. JUOZUI ERETUI ATMINTI...

Rodos, ką tik minėjome profesoriaus Juozo Ereto amžiaus 85 metų sukaktį. Tai buvo 1981 metų spalio mėnesį. Bet štai iš Bazelio, Šveicarijos, atėjo Ereto šeimos liūdna telegrama: kovo 13 dieną po trumpos ligos mirė profesorius Juozas Eretas. Jo laidotuvės įvyko kovo 19 dieną.

Profesorius Eretas gerai pažįstamas nemažam skaičiui Ameikos lietuvių dar iš 1926 metų, kai jis čia lankėsi su Lietuvos pavasarininkų misija. Dalyvavo Tarptautiniame eucharistiniame kongrese Chicagoje, Lietuvos vyčių seime Waterburyje, lankėsi įvairiose vietovėse. Stebino ir jaudino mases lietuvių savo iškalbingumu, savo meile lietuvių tautai, su kurią jis buvo sutapęs nuo 1919 metų. Šveicaras, jaunas mokslininkas, kurio laukė spindinti akademinė karjera savo gimtajame krašte ir Italijoje, pasirinko atsistatanciją Lietuvą.

Profesorius Eretas mirė savo gimtiniame Bazely, kurį buvo pamėgęs iš jaunystės dienų. Ta-

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvių delegacija Vasario 16 minėjime, įvykusiame vasario 23 JAV Atstovų Rūmuose, Washington, D.C. Iš k. į d.: Kostas Jurgėla, Lietuvos diplomatijos šefas dr. S.A. Bačkis, Gražina Krivickienė, kongresmanas Frank Annunzio, pravedęs minėjimą, O. Bačkienė, vysk. Vincencas Brizgys, sukalbėjęs invokaciją, Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas P. (Tip) O'Neill, Jr., Margarita Samstienė, dr. Domas Krivickas, kun. dr. Tomas Žitraitis, OP, Petras Bučas ir Mykolas Pranevičius, ALTo atstovai iš Chicagos, Alfonsas Petrutis ir Lietuvių Katalikų Susivienijimo viceprezidentas Juozas B. Laučka.

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)

Published Monthly except July and August

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Tel. 827-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to:

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription \$5.00 per year

Advertising Rates on Application

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija tašo savo nuožlūra.

Nespaudintus raštus grąžina tik patlems autoriams prašant.

\$5.00 of Insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

PASIDAIRIUS PAS SAVE IR APLINKUI. . .

(atkelta iš 1 psl.)

me šveicarų vokiškos srities mieste Eretas gimė 1896 metų spalio 18 dieną. Su lietuviais Eretas susipažino 1917 metais būdamas studentu Friburge. Į Lietuvos reikalams tarnybą jis įsitraukė 1918 m. vasario 10 dieną, taigi šešiom dienom prieš nepriklausomybės atsteigimo paskelbimą. Jį pakvietė dr. Juozas Purickis dirbti lietuvių spaudos biure Lozanoje.

Pirmiausia ir daugiausia Eretas dirbo žurnalo "Litauen" redagavime. Labai susidraugavo su studentu Mykolu Ašmiu, Klaipėdos krašto lietuviu, dirbusiu to žurnalo redakcijoje. Susirgęs džiova ir atsidūręs mirties patale, Ašmys įprašė Eretą pasižadėti pavaduoti jį darbe Lietuvai. Sujaudintas mirštančio draugo ištikimumu savo tėvynei, Eretas davė pažadą. Ir ištesėjo. 1919 m. spalio vidury Eretas pasiekė Lietuvą ir liko joje iki pat sovietinės okupacijos antrojo pusmečio vidurio.

Dirbdamas Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje Juozas Eretas atliko keletą reikšmingų darbų. Vienas jų buvo Eltos telegramų agentūros įsteigimas. Lietuvos reikalais anais pirmiaisiais

nepriklausomybės metais Eretas lankėsi Berlyne, Rygoje, Helsinkyje, Paryžiuje. Buvo įstojęs savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Pirmame savanorių pulke jis kelis mėnesius buvo pulko adjutantu.

Iš valdinės tarnybos Eretas perėjo į jam artimesnį akademinį darbą. Jaunam Lietuvos universitetui reikėjo vakarų pasaulio akademikų. Eretas atsiliepė į naują iššūkį. Tapęs profesorium, buvo labai mėgtas savo studentų. Parašė ir paskelbė keletą mokslinių darbų. Uoliai pasinėrė ir visuomeninėje veikloje. Jaunimas ir sportas jam buvo arčiausia širdies. Organizavo kaimo jaunomę, ruošė sporto šventes, didžiulius jaunimo kongresus. Skatino ir plėtojo Amerikos ir Lietuvos jaunimo ryšius. Gyvino Lietuvos Katalikų Mokslo akademijos veiklą. Sukūrė lietuvišką šeimą. Šešerius metus vadovavo didžiausiai Lietuvos jaunimo organizacijai — Pavasarininkams. Daug rašė žurnalams, savaitraščiams, dienraščiams. Visur reiškėsi savitu stilium, energija, naujais planais.

Lietuvos 1940 metų tragedija buvo ir Ereto tragedija. 1941 metų kovo 22 d. Eretas su šeima turėjo palikti savo antrąją tē-

(nukelta į 3 psl.)

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikiniu aplanku; 316 puslapių. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugėms amerikietėms.

Kaina 8 doleriai

Užsakymus siųsti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Prof. Juozas Eretas kalba New Yorke viename susirinkime.
Nuotr. V. Maželio

Mielas Tautieti, drauskis LK Susivienijime

LKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi moderniškų apdraudos planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- 20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life
- 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
- Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
- Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid up at 85 (tik pilnamečiams).

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokesčius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai priimami be medikalinės egzaminacijos — sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoje gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN C. ALLIANCE

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. Kat. Susivienijime

Vardas, pavardė

Adresas

(Zip Code)

Jeigu norėtum priklausyti jūsų kolonijoje gyvuojančios Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kuris asmeniškai atliks suteiks patikrinimą, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Malonėkite atsakyti: (taip ar ne).
Jeigu norėsit įrašyti centrinę kuopon, tada ir narystės mokesčius siųskit tiesiog į centrą. Malonėkite atsakyti: (taip ar ne).

PASIDAIRIUS PAS SAVE IR APLINKUI...

(atkelta iš 2 psl.)

vyne. Grįžo į savo gimtinę Šveicariją, į savo Bazelį. Bet ir ten nerimo jo širdis. Ji plakė tik savo šeimai ir Lietuvai. Palaikė artimus santykius su savo ištikimais draugais, su buvusiais studentais. Mielai lankėsi kviečiamas su paskaitomis ir į tolimas vietas. Šveicarijoje nuolat skelbė Lietuvai padarytą ir tebedaromą skriaudą. Skaitė paskaitas, rašė mokslinio pobūdžio studijas. 1981 metais labai norėjo dar kartą atvykti į Ameriką, į jubiliejinį Ateitininkų kongresą. Sutrukdė pradėjusi silpnėti sveikata. Paskutiniu laiku rūpinosi kelių savo studijinių darbų išleidimu anglų ir lietuvių kaobomis. Jie buvo pasirodę vokiečių kalba.

PRELATO BOLL NETEKOME PRIEŠ 5 METUS

Gegužės 2 dieną 1979 metais mūsų Susivienijimas neteko savo ilgamečio dvasios vado, vykdomojo komiteto pirmininko, pora metų ėjusio vykdomojo direktoriaus pareigas. Prieš penkerius metus miręs prelatas Jonas Baltusevičius-Boll buvo Scrantono vyskupijos vadovybės artimas patarėjas. Nukryžiuoto Jėzaus seselių vienuolijos kapelionas, daugelio labdaros darbų vykdytojas, uolus jam patikėtų parapijų vadovas, aktyvus lietuvių visuomenės svarbių darbų rėmėjas, skatintojas. Prelato Boll labai pasigedo Scrantono Šv. Mykolo ir Wilkes-Barre Švč. Trejybės parapijų tikintieji, kurių dvasinei gerovei jis atidavė savo amžiaus geriausius metus.

L.K. Susivienijimo dvasios vado prel. Boll išbuvo nuo 1944 metų iki pat mirties. Visuose seimuose jis pradėdavo religinę programą gerai išmąstytu, patraukliai pateiktu žodžiu. Posėdžiuose vengė įvairių "susidūrimų", kurie vargu ar kada organizaciniame darbe išvengiami. Jo būdai buvo svetimi nereikalingi ginčai, viešai pasirodę savitarpio nesūsipratimai. Prelatas ėjo santūrumo keliu, stengdamasis visada žiūrėti bendrosios gervės.

Turėdamas gerą patirtį ir administracinių bei finansinių reikalų srityje, prelatas Boll stengėsi pasiekti, kad ir Susivienijimas būtų tvarkomas kiek galima modernesniais priemonėmis. Tam jis negailėjo ir savo laiko ir sugebėjimų.

Prel. Jonas Baltusevičius - Boll

Prelato Boll mirtis paliko didžiulę spragą mūsų tautiniame, fraternaliniame gyvenime, ypač istorinėje Pensylvanijos lietuvių srityje, kuri per ilgus laikus buvo spinduliuojantis Amerikos lietuvių katalikų veiklos centras.

BALFO 40 METŲ SUKAKTIS

Kovo 25 dieną suėjo 40 metų, kai įsteigtas Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas (United Lithuanian Relief Fund of America), labiausiai žinomas sutrumpintu vardu — Balfu. Jo įsteigimas vainikavo antrojo pasaulinio karo metų jungtines Amerikos lietuvių pastangas vieningai pagelbėti Lietuvai ir skriaudžiamai tautai dviejose srityse — politinėje ir šelpimo, labdaros. Lietuvos reikalui politinei veiklai derinti ir vadovauti buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Taryba (ALTas), o Lietuvos pabėgėliams, tremtiniams ir karo audrose nukentėjusiam Lietuvai šelpti sukurtas Balfas.

Lietuvai patekus į sovietinės okupacijos priešpaudą 1940 metų birželio 15 d., Amerikos lietuviai tuojau ėmėsi visų galimų priemonių stoti Lietuvai talkon. Politinės veiklos sritis buvo greičiau aprūpinta, nes ji buvo labai aiški. Šalpos srities darbas iš pradžių nebuvo ryškus, nes karui siaučiant nei Lietuva, nei jos išbarstyti žmonės nebuvo pasiekiami. Padėtis pasikeitė, kai karo sėkminga užbaiga jau buvo matoma ar bent jaučiama. Iš pradžių lietuvių šelpimu, kiek tai buvo anais metais įmanoma,

rūpintis atskirai. Kunigų Vienybės žinioje veikė darbšti Šalpos komisija su kan. Juozu Končium priešakyje. L.K. Federacija buvo sudariusi Lietuvai Gelbėti Fondą. Tautininkų srovė buvo sukūrusi Lietuvių Tautinį Fondą, kuriam vadovavo adv. Antanas Olis. Netrukus visi suprato, kad būtų prasmingiau, jei Lietuvos ir lietuvių šelpimu rūpintųsi vienas, bendras, jungtinis fondas. Tokios institucijos reikalas ypač išryškėjo, kai šalies vyriausybės pastangomis buvo sukurtas Tautinis Karo Fondas (National War Fund), kuriam buvo patikėtas amerikiečių visuomenės aukų šalpai telkimas ir skirstymas. Viso darbo priežiūros priešakyje budėjo Washingtono įstaiga Prezidento Šalpos Kontrolės Taryba (President's War Relief Control Board), nuo kurios priklausė atskirų šalpos fondų įsijungimas į Tautinį Karo Fondą. Tik jis galėjo visos šalies mastu vykdyti lėšų telkimo vąsus ir iš bendro izdo paskirti atitinkamas sumas Fondui priklausantiems atskiriems fondams. Į Tautinį karą fondą pirmąsias priimtos didžiosios šelpimo organizacijos (religinės ir pasaulietinės), Amerikos sąjungininkams kare remti fondai ir kitos gyvenimo per metų metus išbandytos amerikiečių šalpos organizacijos.

Balfo steigiamajame posėdyje Chicagoje 1944 metų kovo 25 dieną dalyvavo 22 asmenys. Iš jų "šiapus" yra likę bene trys. Visi susirinkimo dalyviai atstovavo svarbiosioms Amerikos

lietuvių visuomeninėms srovėms — katalikų, tautininkų, sandariečių ir socialistų pagrindinėms organizacijoms. Atstovauta ir abiems Susivienijimams. Mūsų Lietuvių Katalikų Susivienijimui steigiamajame susirinkime atstovavo pirm. Leonardas Šimutis. Jis ir steigiamąjį susirinkimo pirmąjį posėdį atidarė, kaip ALTo pirmininkas. Šimutis savo žodyje pareiškė pasitenkinimą jau iš anksto pasiektu visų grupių susitarimu kurti bendrą šalpos fondą. Susirinkimui nebereikėjo svarstyti fondo steigimo reikalingumą, o tik padaryti tvirtą pagrindą naujai organizacijai, kuri galėtų pradėti darbą be jokio atidėliojimo.

Susirinkimo nuotaika buvo labai darbinga. Neiškilė joks ginčas. Nesivaržyta dėl vadovavimo. Pirmininkavo pasivaduodami prel. Ignas Albavičius, adv. Fortunatas Bagočius ir adv. Antanas Olis, o sekretoriavo Nora Gugienė ir Juozas B. Laučka. Labai šiltą žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Daužvardis, pasidžiaugdamas Amerikos lietuvių organizacijų vadovybių vieningu ryžtu eiti Lietuvai pagalbon. Posėdyje dalyvavo ir Juozė Daužvardienė, dabartinė Lietuvos gen. konsulė Chicagoje. Su labai praktiškais siūlymais reišėsi kan. dr. Juozas B. Končius, turėjęs daug patirties šalpos darbe dar iš pirmojo pasaulinio karo dienų. Susitarta organizaciją pavadinti Bendruoju Amerikos Lietuvių Šalpos Fondu, centrinę raštinę steigti Chicagoje, o valdybos būstinę, veiklos centrą ir sandėlius įrengti New Yorke, kur veikė Tautinis karo fondas ir beveik visi Amerikos karo meto šelpimo fondai. Visų sutarimu kan. Končius išrinktas pirmininku.

Veikta greit. Fondas po kelių dienų inkorporuotas Illinojaus valstijoje. Tai sutvarkė adv. Olis. Pirm. kan. Končius nedelsdamas keliavo į Washingtoną įregistruoti Fondą Prezidento Šalpos kontrolės taryboje. Tai padaryta 1944 metų balandžio 13 dieną, taigi nepraėjus nei trim savaitėms po Fondo įsteigimo. Po to valdybai reikėjo daug darbo įdėti ir laiko atiduoti, kol Balfas buvo priimtas į Tautinį Karo Fondą. To pasiekta tų metų rugpjūčio pradžioje. Priėmimo neužtekė. Vėl reikėjo įvairiausių įrodymų, kodėl Tautinis Karo Fondas turėtų skirti atitinkamas sumas Lietuvių fondui. Bet — apie visa tai ir iš viso Balfo atliktus darbus ne šiai skilčiai išskaičiuoti. Tam reikia daug puslapių laikraščio.

(nukelta į 4 psl.)

Popiežius Jonas Paulius II sveikinasi su Vasario 16 gimnazijos mokiniais kovo 3 privačios audiencijos metu Vatikane.

ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJAUS IŠKILMĖS ROMOJE

Iš viso laisvojo pasaulio apie 1000 lietuvių kovo pradžioje buvo suvažiavę į Romą, kur čia iškilmingai paminėta šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis. Viso šio minėjimo centras buvo audiencija pas popiežių ir iškilmingos pamaldos Šv. Petro bazilikoje. Visa tai vyko kovo 3 ir 4 dienomis.

Prieš tai suvažiavę iš visų kraštų lietuviai lankė Romos įžymiąsias vietas. Buvo ir specialios pamaldos istorinėse Romos bazilikose. Pamaldas laikė lietuviai vyskupai.

Audiencija pas popiežių

Kovo 3, šeštadienį, 11 v. prieš pietus popiežius privačioje audiencijoje priėmė lietuvius piligrimus. Audiencija įvyko Palaiminimų salėje Vatikane. Salė didelė, kaip katedra. Labai gražiai išpuošta. Popiežius šioje salėje priima diplomatus.

Dar prieš 11 valandą ėmė rinktis visi maldininkai. Rūmų saugumas ir policija patikrino įeinančius, kad kas neįneštų kokios bombos ar ginklo.

Salėje susirinko visi lietuviai vyskupai, esą už Lietuvos ribų. Iš Amerikos buvo nuvykę vysk. V. Brizgys iš Chicagos, arkivysk. K. Salatka iš Oklahomos, vysk. A. Deksnys iš Vokietijos, arkivysk. J. Bulaitis iš Afrikos, arkivysk. P. Marcinkus iš Vatikano. Buvo suvažiavę apie 60 lietuvių kunigų iš viso laisvojo pasaulio. Buvo vienas lietuvis kunigas ir iš Lenkijos. Iš Lietu-

vos niekas neatvyko. Nieko neišleido.

Salėje buvo ir lietuvių tautinis ansamblis Grandinėlė iš Clevelando. Jis buvo išsirikiavęs netoli tako, kur ėjo popiežius. Dar prieš audienciją ansamblis pagrojo keletą lietuviškų melodijų savo liaudies instrumentais.

Lygiai 11 val. į audiencijos salę įžengė popiežius, palydėtas šveicarų gvardijos ir sargų. Jis ėjo iš lėto, visus laimindamas, sustodamas, pasikalbėdamas su žmonėmis. Perėjęs salę, sustojo prie specialaus sosto. Iš abiejų pusių stįsiojo lietuviai vyskupai. Vyskupas V. Brizgys visų vardu pareiškė ištikimybę Šventajam Sostui. Popiežius į sveikinimus atsakė lietuviškai, toliau jau kalbėjo angliškai apie šventės reikšmę. Po popiežiaus kalbos buvo fotografuojamasi su vyskupais, su kunigais. Įteiktos įvairios dovanos. Clevelando miesto vardu miesto raktą įteikė Ingrida Bublienė.

Audiencija užtruko 45 minutes. Ją aprašė Vatikano dienraštis L'Osservatore Romano pirmame puslapyje, duodamas daug vietos. Paminėjo ir kita pasaulio spauda, kad popiežius priėmė lietuvius, kad ragino laikytis savo tautinės kultūros. Paminėjo ir The New York Times.

Pas vysk. P. Marcinkų

Po audiencijos Lietuvos vyčiai aplankė arkivysk. P. Marcinkų. Vyčių vardu pasveikino pirmi-

ninkė Loreta Stukienė ir įteikė jam dovaną iš medžio išdrožtą vyskupišką lazda, kurią puošia lietuviškas rūpintojėlis. Kun. K. Pugevičius įteikė vyriausio jubiliejinio komiteto išleistą šv. Kazimiero paveikslą (A. Galdiko), S. Sužiedelio parašytą knygutę — Šv. Kazimieras ir sidabrinį šv. Kazimiero medalį. Audiencija pas arkivysk. P. Marcinkų užtruko irgi apie tris ketvirčius valandos.

Šventinami lietuviai kunigai

Tą pačią dieną, kovo 3, šeštadienį, 4 v. popiet Šv. Kryžiaus Jeruzalėje bazilikoje buvo šventinami du lietuviai kuni-

gai. Juozas Kakanavičius iš Toronto ir Staniškis iš Philadelphijos. Šventino vysk. A. Deksnys, asistavo vysk. V. Brizgys ir arkivysk. K. Salatka. Šventinimo apeigose dalyvavo apie 30 lietuvių kunigų. Bazilika buvo pilna tikinčiųjų.

Iškilmingos pamaldos Šv. Petro bazilikoje

Didžioji iškilmių diena buvo kovo 4, sekmadienį, šv. Kazimiero dieną. 10 val. Šv. Petro bazilikoje buvo iškilmingos pamaldos, skirtos šv. Kazimiero sukakčiai pagerbti.

Jau 8 val. autobusai važiavo iš viešbučių į baziliką. Iš visų pusių vis rinkosi ir rinkosi žmonės. Bazilikoje prisirinko per 20,000. Lietuviam buvo skirta pati geriausia vieta, prie didžiojo altoriaus, kad viską gerai matytų.

Pamaldos buvo iškilmingos, oficialios. Dalyvavo ir diplomatinis korpusas.

Popiežių į baziliką palydėjo 8 tautybių vyskupai — lietuviai, prancūzas, italas, austras, vengras, vokiečiai. Presbiterijoje dar dalyvavo 6 kardinolai, 25 vyskupai.

Visas mišių akcentas buvo lietuviškas. Mišios buvo giedamos lotyniškai. Giedojo Sikstinos koplyčios choras, kuris visada gieda per popiežiaus mišias. Tarpais lietuviškai sugiedota Pulkim ant kelių, Prieš tavo altorių, Jėzau, pas mane ateiki ir pabaigoje — Marija, Marija.

Mišių metu popiežius pirma kalbėjo itališkai, o paskui lietuviškai, kalbėjo apie šv. Kazimierą, apie religinius bei tautinius papročius.

(nukelta į 6 psl.)

PASIDAIRIUS PAS SAVE IR APLINKUI...

(atkelta iš 3 psl.)

Kam rūpės, patartina pasiskaityti kan. dr. Končiaus "Atsiminimus iš Balfo veiklos", pasirodžiusius 1966 metais.

Pažymėtina, kad mūsų Susivienijimo veikėjai reikšmingai dalyvavo Balfo veikloje. Kaip minėjau, Leonardas Šimutis buvo vienas pagrindinių Balfo steigėjų. Redaktorius Matas Zujus mielai talkino visuose darbuose. Prelatas J. Boll-Baltusevičius daug pagelbėdavo kun. Končiui. GARSO puslapiai visada buvo atviri Balfo reika-

lams. Jau keliolika metų Balfui sėkmingai vadovauja mūsų Susivienijimo narė Maria Rudienė.
NEUŽMIRŠKIME SAVOJO SEIMO

Jau pats laikas ruošti mūsų seimui, įvyksiančiam birželio pabaigoje. Direktorių tarybos vykdomasis komitetas nutarė pasiūlyti porą konstitucijos — įstatų pakeitimų. Siūloma naują seimą šaukti ne 1987 metais, bet 1986 metais, mūsų Susivienijimo gyvavimo šimtmečio sukaktuviniiais metais. Be to, siūloma Direktorių tarybos posėdžius šaukti kartą per metus ar reikalui esant. Dabar įstatatai nurodo, kad taryba posėdžiautų bent du kartus metuose. Būsiami atstovai pagalvokit apie šiuos siūlymus, o visos kuopos turėtų peržiūrėti įstatutą ir pateikti savo siūlymus nustatyta tvarka.

j.b.l.

RENGIAMASI SEPTINTAI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI

Septintajai laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventei ruoštis pradėta 1982 pavasarį. Lietuvių tautinių šokių institutas (LTŠI) paskyrė šokių direktore Jadvygą Reginienę, kuri drauge su LTŠI pirm. Galina Gobiene sudarė šventės šokių programą, o JAV LB krašto valdyba (pirm. V. Kutkus) paskyrė šventei rengti komiteto pirmininku dr. Antaną Butkų.

Meninė programa. Institutas Dainavos stovykloje surengė du vienos savaitės kursus, kuriuos lankė bent po vieną atstovą iš visų šokių grupių, užsiregistravusių dalyvauti šokių šventėje. Kursaitai buvo išmokyti 22 šokių, kurie sudarys 7-osios šventės programą. Dalis jų bus šokami pirmą kartą. Tų šokių paruošimą atliks grupių vadovai savose vietovėse, o Instituto atstovės juos derins vietovių aplankymo metu. Šokius palydės jungtinis choras, sudarytas iš Chicagos, Clevelando ir Toronto choristų. Jo programa, gaidomis ir paruošimu rūpinasi choro direktorius Bronius Kazėnas iš Kento universiteto. Muzikos direktorius Algis Modestas iš Chicagos rūpinasi orkestru, kurį sudarys kanklės ir simfoninis orkestras.

Rengimo komitetas. Jo sudarymas gerokai užtruko. Daug prisidėjo ir tai, kad Clevelande šventė ruošiamą pirmą kartą. Antra priežastis, kad Koliziejus gali sutalpinti 17,000 žiūrovų, o Clevelandas — per maža lietuvių kolonija, kad galėtų patys vieni tai atlikti. Tad buvo dedamos pastangos į komitetą įtraukti ir iš Chicagos lietuvių. Trečia, komiteto pirmininko paskyrimas buvo per anksti paskelbtas spaudoje. Ketvirta, II PLD rengimas pareikalavo daug darbo jėgų ir lėšų. Reikėjo lai-

ko, kad aukotojai ir rengėjai atsipūstų, tad šventės darbo dar nebuvo galima pradėti.

Organizacinis komitetas ir visos komisijos jau sudarytos. Dar reikės šventės tvarkdaryų ir kt., kurie bus kviečiami vėliau.

Komiteto pirmininko pavaduotojas Andrius Mackevičius, tel. (216) 731-2705. Šalia tiesioginio pirmininko pavadavimo darbų jis koordinuoja sąmatų sudarymą, pajamų bei išlaidų aprobavimą ir palaiko ryšius su bilietų platinimo, loterijos, suvenyrų bei banketo komisijų pirmininkais. Biudžetas siekia 200,000 dolerių. Sekretorė yra Nijolė Maželienė, o išdininkė — Rūta Butkutė-Marino.

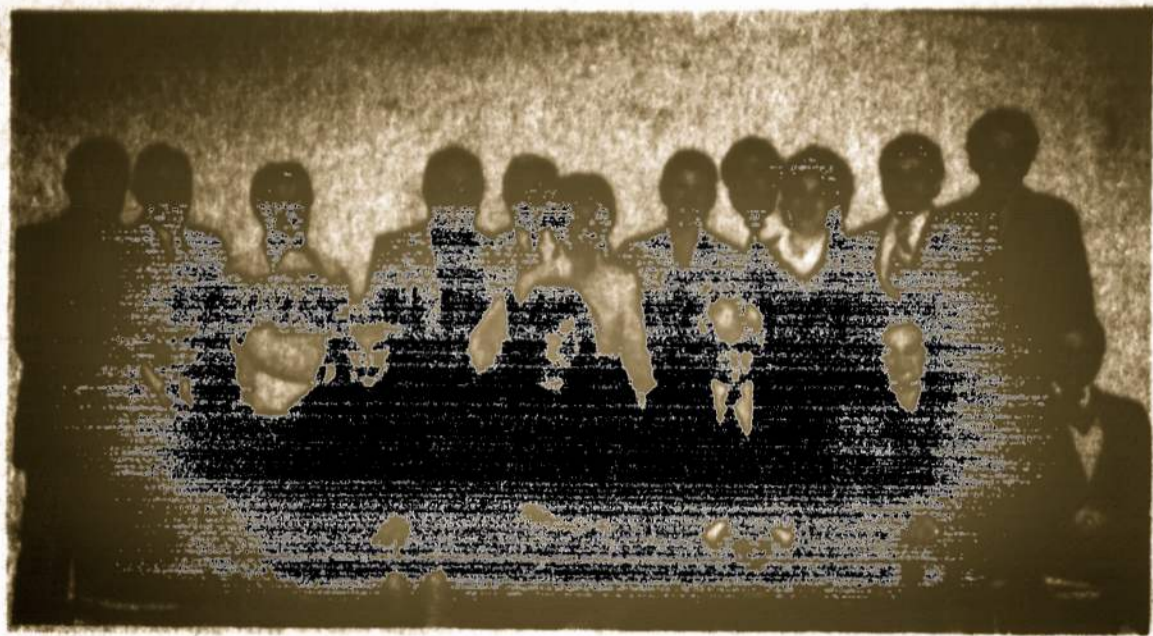
Lėšų telkimo komisijai vadovauja dr. Ferd. Vyt. Kaunas, tel. (312) 652-1381. Lėšos yra telkiamos iš mecenatų, iš apygardų ir apylinkių, pagal apylinkių dydį paskiriant kvotas, iš loterijos bilietų, suvenyrų ir iš išplatintų šventės bilietų.

Bilietai. Jų platinimu rūpinasi Valdonės Žiedonienės komisija, tel. (216) 481-8023. Juos bus galima įsigyti per LB apylinkes, per šokėjų grupes, per lietuvių biznio įstaigas ir per Koliziejus Ticketroną, kuris veiks visoj Amerikoj ir užteks tik paskambinti jo numeriu, pranešti savo vizos ar kokios kitos banko sąskaitos numerį, ir bilietai bus išrašomi tą pačią dieną eilės pirmumo tvarka.

Loterijos komisijai vadovauja Bronius Nainys iš Clevelando, tel. (216) 481-8472. Kaip ir kiekvienoje šokių šventėje, taip ir septintoj bus platinamos loterijos bilietų knygutės per šokėjus, per apylinkes, per apygardas ir pavieniui. Šiuo metu yra komplektuojami fantai ir gaminami bilietai.

Suvenyrais rūpinasi Birutė Vedegienė ir Rūta Degutienė, tel. (216) 951-5011. Bus tradiciniai marškinėliai, ženklai ir kitokios staigmenos. Iš anksto užsisakiusiems bus duodamos nuolaidos, nes nereikės mokėti komiso.

Globos komisijai vadovauja Vytautas Jokūbaitis, tel. (216) 481-7161. Jis rūpinasi registracija, nakvynėm ir vietine transportacija. Šokėjų grupėm buvo išsiuntinėtos anketos, kurių dalis informacijos būtina reikalinga V. Jokūbaitio komisijai. Malonėkit jas kuo skubiau sugrąžinti: 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117.

Septintosios tautinių šokių šventės rengimo komitetas. Iš k. Algis Modestas, Jadvyga Reginė, Robbie Braessler (koliziejus vicepirmininkė), dr. Antanas Butkus, Ona Jokūbaitienė, Petras Maželis. Stovi Vytautas Staškus, Andrius Mackevičius, Vacys Rocūnas, Juozas Stempuzis, Bronius Nainys, Nijolė Maželienė, Valdonė Žiedonienė, dr. Viktoras Stankus, Birutė Vedegienė, Bronius Kazėnas, Vytautas Puškorius. Nuotr. V. Bacevičiaus

Šventės leidinio redaktorius yra žurnalistas Alfonsas Nakas iš Detroito, tel. (313) 645-5926, o jo administratorius — Vytautas Staškus, tel. (216) 467-2756. Leidiny bus išspausdinta šventės programa, grupių aprašymai su jų nuotraukomis, sveikinimai iš mecenatų, rėmėjų ir prekybininkų.

Garbės svečiai. Jų sąrašą paruošia šventei rengti komiteto garbės svečių komisija, o tvirtina JAV LB krašto valdyba.

Svečiai-žiūrovai. Kaip minėta, žiūrovų sukvietimas yra pati sunkiausia pareiga, kurios rengimo komitetas be visų lietuvių pagalbos nepajėgs atlikti. Komitetas dės visas pastangas šiai akcijai koordinuoti.

Lietuvius žiūrovus neturėtų būti sunku sukviesti, nes visi mes žinom, kad tautiniai šokiai yra viena iš stipriausių tautinių lietuvių išlaikyti. Jie labai patinka ir jaunam, ir suaugusiam, jie spalvingi, grakštūs, stilingi ir dinamiški, ir juos mėgsta ne tik lietuviai, bet ir amerikiečiai, kurie juos matė. Chicagoj, deja, salė buvo per maža, tad daug amerikiečių svečių net nebuvo kviesta. Clevelande šokius sėkmingai propagavo Grandinė, tad jau yra amerikiečių tarpe "apaštalu",

kurie patys ateis ir gal kitus prikalbins (ypač jei Grandinė efektingai įsitrauks į šį darbą). Tačiau to mums nepakanka. Mum būtina reikia "parduoti" tą labai gerą, bet dar per mažai žinomą prekę labai dideliame būriui amerikiečių. Tam turim du Public Relations komitetus. Vienam vadovauja Gražina Kudukienė, kuri turi ypatingai gerus ryšius su daugeliu Ohio įstaigų, jų tarpe su Moterų balsuotojų lyga ir kt. Jos komitetas dar padės propaguoti lėšų telkimą per didžiąsias Ohio korporacijas. Dalios Orantaitės komitetas kontaktuos amerikiečių spaudą ir televiziją.

Propaganda per radiją rūpinasi Tėvynės Garsų redaktorius Juozas Stempuzis.

Meniniu direktorium yra Petras Maželis, kuris rūpinsis Koliziejus papuošimu ir jo šviesų sistema.

Šventės banketu ir šokėjų susipažinimo vakaru rūpinasi Onos Jokūbaitienės komitetas, kuriame yra daug energingų asmenų. Tel. (216) 481-7161.

Šventės plakatai paruošė dail. Jonas Račyla. Pirmąją pagalbą organizuos dr. Algis Čepulis. Teisiniais patarėjais sutiko būti adv. Algis Širvaitis ir adv. Egidijus Marcinkevičius.

BRIDGES — a monthly newsletter in the English language, published by the Lithuanian American Community, is geared for those Lithuanians, who do not understand Lithuanian but are interested in Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of Garsas are urged to recommend it to the Lithuanians in their communities to subscribe it for their children, who are interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

MIRUSIEJI LIET. KAT. SUSIVIENIJIMO NARIAI

Kazimieras Micevičius — 48 kovo 13. Palaidotas 1984 kovo 16 Dade Memorial Cemetery, Miami, Fla.

Joseph Batvinskas — 222 kovo 13. Palaidotas 1984 vasario 17 Highland Cemetery, Norwood, Mass.

Konstantas Dargwonis — 81 kovo 13. Palaidotas 1984 vasario 17 Highland Cemetery, Norwood, Mass.

Mirė 1983 gruodžio 16. Palaidota 1983 gruodžio 20 St. Casimir's Cemetery, Chicago, Ill.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS JAV KONGRESE

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 66-ta metinė sukaktis buvo šiltai paminėta JAV Kongrese.

Vasario 21 buvo minėjimas Senate. Čia sen. Charles H. Percy (resp., IL) pasakė daugiau kaip ketvirtį valandos užtrukusią kalbą, primindamas Lietuvos garbingą praeitį, sunkų sovietinį pavergimą; ypač pabrėžė grubų religijos persekiojimą. Pažymėjo, kad dabartinė prievarta Lietuvoje yra gerai žinoma Amerikai, kad JAV niekada nepripažins Lietuvos užgrobimo, visada remdama Lietuvos žmonių laisvės siekimus.

Pažymėjo savo ryšius su lietuviais, išryškindamas, kad jam malonu padėti lietuviams, energingai kovojantiems dėl laisvės.

Vasario 22 buvo minėjimas Atstovų rūmuose. Čia visų pirma maldą sukalbėjo vysk. Vincentas Brizgys, prašydamas dangaus palaimos tiems, kurie jungiasi į Lietuvos išlaisvinimo pastangas. Pagrindinę kalbą Atstovų rūmuose pasakė kongresmanas Frank Annunzio (dem., IL), pabrėždamas Lietuvos teisę į laisvę.

Minėjimuose dalyvavo iš Čikagos nuvykę Amerikos Lietu-

vių Tarybos atstovai Petras Bučas ir Mykolas Pranevičius. Vysk. V. Brizgį į Kongreso rūmus atlydėjo kun. dr. T. Žitraitis. Dalyvavo Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis su žmona, dr. D. Krivickas su žmona, dr. K. Jurgėla, P. Petrutis, dr. J. Genys, M. Samatienė. Lietuviai buvo pakviesti nusifotografuoti su Ats. rūmų pirm. T. O'Neil, su sen. Percy bei kongr. Fr. Annunzio.

P. Bučas ir M. Pranevičius turėjo progos ilgiau pasikalbėti atsilankę į sen. Percy ir kongr. Annunzio įstaigas. Be to, nuvyko į Amerikos Balsą, kur P. Bučas įkalbėjo pranešimą Lietuvos žmonėms apie minėjimo eigą, apie išėjvijos lietuvių, Amerikos Lietuvių Tarybos pastangas siekiant Lietuvai laisvės. ALT inf.

Banketas

Vakare puošniame Hamiltono viešbutyje buvo iškilmingas banketas, kuriame dalyvavo per 500 svečių. Čia visus linksmino Grandinėle, pašokdama tautinius šokius.

Pirmadienį, kovo 5, popiežius visus lietuvius vyskupus pasikvietė pietų pasikalbėti ir pasidžiaugti visu tuo, kas įvyko.

Vatikano radijas visas iškilmes transliavo iš bazilikos į Lietuvą.

Iškilmų leidinys

Vatikanas išleido gražų iškilmų leidinį. Čia sudėtos visos mišių maldos, giesmės — lotyniškos ir lietuviškos. Leidinėlis iliustruotas lietuviškais vaizdais — Aušros Vartų Marija, Kazimiero karstas dabar Antakalny, Kryžių kalnas, Rūpintojėlis iš lietuvių koplyčios Vatikane.

Visos iškilmės buvo viena iš gražiausių religinių ir tautinių manifestacijų. Jos labai pakėlė visų lietuvių dvasią išėjvijoje ir pavergtame krašte (p.j.)

ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJAUS IŠKILMĖS ROMOJE

(atkelta iš 4 psl.)

Aukų atnešimas

Ypač gražus buvo aukų atnešimas. Specialias aukas atnešė tautiniais drabužiais pasipuošęs lietuvių jaunimas ir organizacijų atstovai. Popiežiui dovanuoja lietuvišką gintarą su įrašu — Lietuvos tikinčiųjų dovana. Dovanuoja Liet. Kat. Bažnyčios

Kronikos vieną tomą, slaptos vienuolės seselės gintarinį rožančių iš Lietuvos ir kt.

Visos iškilmės buvo perduodamos per Italijos televiziją su atitinkamais komentarais. Buvo gražiai paaiškinta, ką šios dovanos reiškia.

Popiežius dalija komuniją

Komuniją dalijo ir popiežius, padalijo kokiai 70 lietuvių. Ba-

zilikoje komuniją dalijo apie 100 kunigų, iš jų apie 50 buvo lietuvių.

Popiežius vis primena jubiliejų

Popiežius buvo labai įsitraukęs į šias iškilmes. Dar prieš tai trečiadienį, bendros audiencijos metu, jis priminė, kad kovo 4 bus šv. Kazimiero — Lietuvos globėjo jubiliejus. Sekmadienį, išėjęs po pamaldų, dar aikštėje susirinkusiems tūkstančiam maldininkų priminė, kad tai šv. Kazimiero ir lietuvių šventė.

— Religinis pasaulio lietuvių kongresas įvyks Toronte rugsėjo 1-2. Rengimo komiteto pirmininku yra dr. Juozas Sungaila. Spaudai informuoti yra sudaryta komisija, kurią įeina kun. dr. Pr. Gaida, Č. Senkevičius, J. Vaičieliūnas, J. Varanavičius ir St. Varanka.

“Garse” galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

- Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičiūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina \$8.00
- Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonardas Šimutis. Kaina 3.00
- Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynas, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina \$8.00
- Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynas, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių Kaina \$8.00
- Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonardas Dambriūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina \$10.00
- Popular Lithuanian Recipes, lietuviškų valgių mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina \$4.00
- Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliškai parašyta istorinė knyga. Kaina \$2.00
- Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina \$3.50
- Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėraščiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59

metų kultūros žurnalo “Aidų” literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail. Telesforas Valius.

Kaina \$4.00

Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinės žinios, su prof. Kazio Pakšto įvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina \$4.00

The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... \$2.00

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley \$6.00

The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydenas; translated by Milton Stark \$6.00

Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirka, by Algis Rukšėnas \$9.00

Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina \$2.00

Simas (The story of Seaman Simas Kudirka), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis \$5.00

“Garso” Administracija

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703

**GARSAS • LITHUANIAN CATHOLIC
ALLIANCE**

*English
Section*

ALLIANCE NEWS BITS

CASH FOR EASTER

Are you one of those persons who likes to join the Easter parade, dressed in your finest regalia, but somehow or other a little short financially?

Well just don't worry about it. Here is a golden opportunity to solve the problem, by sacrificing a little of your time and effort, by talking to your family, your relatives, your neighbors and friends to become members of the Lithuanian Catholic Alliance during the Alliance's new membership drive.

The compensation is terrific and just in time to get that Easter finery and join in the Easter Parade.

The premiums are very reasonable and the requirements are simple.

The Lithuanian Catholic Alliance new membership drive is on now and will end during the 69th Convention which will be held on June 24 - 26, 1984 in the beautiful Pocono Mountains of Pennsylvania.

Here is a special inducement — if you write at least five new

members for \$1,000.00 or more of insurance, besides your compensation, you will be a guest at the Convention for three days and two nights (double occupancy) and get a free ticket to the banquet to be held during the Convention. WOW! What a vacation in the POCONO'S.

If you are interested and need more information, please send a post card to Lithuanian Catholic Alliance, P.O. Box 32, 71-73 South Washington Street, Wilkes-Barre, PA 18703 and you will receive all of the ammunition you need to get started.

So don't delay. Act now.

FJK

**LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
69TH CONVENTION WILL BE HELD IN JUNE**

The 69th Convention of the Lithuanian Catholic Alliance is practically upon us. As you know, it will be held in June 24-25-26 of this year at Holiday Inn, Pocono Lake Harmony, White Haven, Pa. 18661.

It is very easy to get to the Holiday Inn. It is located just off Route 940, half a mile east of I-80, Exit 42 and the Pennsylvania Turnpike Exit 35, less than a 2 hour drive from Philadelphia or New York City.

If you are coming in by plane, via Wilkes-Barre-Scranton Airport, Avoca, Pa., call the Holiday Inn at Pocono Lake Harmony and they will send a limousine to pick you up and take you to the hotel.

To give you some highlights of the Convention, it will begin with the Holy Sacrifice of the Mass on Sunday, June 24 at 4:00 P.M. in St. Casimir's Lithuanian Church in Pittston,

where the Pastor is Rev. Peter Ališauskas.

After Mass all of the delegates are invited to have some refreshments in the church auditorium.

Reservation cards for the Holiday Inn will be mailed to all delegates.

We will let you know in our next issue the outline of the program for entertainment.

CAL

**THE KNIGHTS OF LITHUANIA PARTICIPATED
IN ST. CASIMIR'S COMMEMORATION IN ROME**

More than 1,000 Lithuanian pilgrims converged in Rome to commemorate the 500th Anniversary of the death of St. Casimir, Patron Saint of Lithuania. These people came from all over the world, except Lithuania as Lithuanian Church leaders had been denied permission to travel to Rome.

Of these Lithuanian pilgrims, over 200 were members

of the Knights of Lithuania, under the leadership of President, Loretta Stukas.

Upon arrival in Rome, they were greeted by the Pro-Rector of the Lithuanian College, Rev. Al Bartkus, formerly Spiritual Advisor of Council 144, Anthracite, Pa. The members were guests at open house at the Lithuanian College with Rector Msgr. Ladas Tulaba.

President Loretta Stukas, 2nd Vice President Eleanor Sluzas and Public Relations Chairman Mary Ann Lepera toured the Vatican Radio hosted by Rev. J. Kazlauskas, head of the Lithuanian Sector.

At a private audience for all Lithuanian pilgrims in the Vatican on Saturday, March 3, President Loretta Stukas presented the Holy Father with a gift

**CATHOLICS IN LITHUANIA
SEND GREETINGS TO POPE
JOHN PAUL II ON THE
OCCASION OF HIS 25TH
ANNIVERSARY AS BISHOP**

"We, the faithful of Lithuania, join our Pastors and all the priests in conveying our most sincere greetings to You, Holy Father, on the occasion of a quarter century's honorable, courageous, loyal and fruitful labor as a Bishop, whose power has been granted to You in the name of the holy apostles Peter and Paul.

"Today, none of us from the country of Nemunas are able to kneel at the foot of Your honored throne; therefore, we kneel at Your throne in our hearts, expressing our most profound respect and gratitude for the concern and attention you have shown to our small nation.

"As we thank and pray that You be granted further grace, we send to the heavenly Father the bloodless Sacrifice of His Son Jesus Christ, to which we join the Siberian martyrs' and our contemporary compatriots' suffering for God and Country, for the freedoms of religion and conscience. May this be a sign of our gratitude, respect and loyalty to the Holy See".

The Faithful of Lithuania
(The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, No. 60, November 1, 1983)

from the Knights of Lithuania. It was a portrait made by Aldona Seminikienė of E. Hartford, Conn. The portrait, made from bits of straw, was of a Lithuanian Wayside Shrine. Kneeling before the cross is a maiden in Lithuanian costume; her uplifted hands shackled in chains, symbolizing the suffering Lithuanian Nation praying to be free. An intricate *juosta* decorates the side. A gold inscription reads "To His Holiness, John Paul II with filial love and devotion. The Knights of Lithuania, U.S.A., Year of St. Casimir, 1984."

Several gifts were given to the Holy Father by members of the Knights of Lithuania. Among these, *margučiai*, by Annie Morgalis and a solid silver St. Casimir Medal and *juosta* by George and Frances Bumila.

At the audience the Pope commended the Knights of Lithuania, the Lithuanian Scouts and the Sisters of St. Casimir. St. Casimir is the patron saint of all these organizations. He asked

Continued on Page 8

THE SPIRITUAL TESTAMENT OF FR. SIGITAS TAMKEVIČIUS

According to the Lithuanian underground *Chronicle* (No. 61, January 6, 1984), the Rev. Sigitas Tamkevičius wrote his "spiritual testament" on February 6, 1982. His step was prompted by KGB boasting that they have means to bend and twist the human mind, as they have done with the Russian Orthodox priest Dimitri Dudko and with other political prisoners. (The Rev. S. Tamkevičius was sentenced on December 2, 1983, to six years of strict regime camps and four years of exile.) Following is the text of his spiritual testament. "My 'Credo'":

"I hear more and more frequent threats that I will be arrested, and I believe that these threats by the security organs may become a reality.

"The security organs may try

to force me to express regrets about my activity, as a crime against the government and the people as they have done in the case of the Orthodox priest Dimitri Dudko. Who can guarantee in advance that one will be able to withstand against all the means at their disposal and will not break down. I, therefore, want to make public my 'Credo' while I am still at large.

"In my entire activity, I guided myself by the principles of Christian morality: to speak the truth, to defend the truth, to fight against violence, and yet to love all, including even those who serve as instruments of lies and violence.

"I thank God for allowing me to spend the last decade in fruitful work for my Church and

Continued on Page 9

THE KNIGHTS OF LITHUANIA IN ROME

Continued From Page 7

all Lithuanians to remain in solidarity with the Church in their land of origin.

Following the audience with the Pope, members of the K. of L. met with Archbishop Paul Marcinkus, Governor of the Vatican Bank, in his offices. They presented him with a hand-carved crozier, created by George Mikalauskas of Dayton, Ohio. It was made of American walnut, the staff was carved to represent the pillars of Rome, the handle — a *Rapintojėlis* surrounded by a crown of thorns, representing suffering Lithuania. A golden inscription reads: "To Archbishop Paul Marcinkus, D.D. We will always walk with you. Knights of Lithuania. Year of St. Casimir, 1984." The Archbishop accepted the gift with much affection for the Knights of Lithuania.

At the beautiful Papal Mass Sunday, March 4th, President Stukas, in native costume among other Lithuanians, presented a gift during the offertory to the Pope. His Holiness, at that time, gave his blessings to the organization. Vice President Eleanor Sluzas read the English intercession during the prayers of the faithful. First Vice President Elsie Kosmisky and her

husband Clem were seated with the honored guests. Members who received Holy Communion from the Holy Father were Helen Chesko, Vytautas Staff, Nancy Miro, Anna Klizas Wargo, Mary Ann and Thomas Lepera, representing the Supreme Council, Rita Shevokas of the Scholarship Committee, Jonas Antanavičius, Nellie Skabeikis, Mid-Atlantic District; Ona Adomaitienė, Mid America Dist.; Andrew Rozger, Mid Central District; Joseph White, New England District; Teresa Trainis, Former Supreme Council Officer, Eleanor Vaičaitis, Bernice Mikatavage, Members, and Annie Morgalis, Lithuanian Commissioner on Pennsylvania Governor's Ethnic Heritage Commission.

At the Pope's Angelus message to all the people at St. Peter's Square he mentioned the Knights of Lithuania.

President Loretta Stukas was seated with the dignitaries at the farewell banquet held at the Sheraton Roma Hotel, Sunday evening, March 4.

Members of the Knights of Lithuania fulfilled the Holy Year obligations and received the Holy Year indulgences. The Holy Father was warm to all Lithuanians and especially at the 500th commemoration of death of St. Casimir.

Anna Klizas Wargo

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

BOARD OF DIRECTORS

Spiritual Advisor: Rev. Msgr. John Balkūnas, P.A., 555 68th Avenue, St. Petersburg Beach, Fla. 33706. Home — 813: 367-2523.

President: Thomas E. Mack, Esq., 11 West Union Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 472-3880. Office 717: 823-1131.

Vice-President: Joseph B. Laučka, 9610 Singleton Drive, Bethesda, Md. 20817. Home — 301: 530-5631.

Secretary: Frank J. Katilus, 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.

Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich, 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 215: 626-2409. Office 215: 645-4100.

Trustees: George F. Sadauckas, 119 S. Rebecca Avenue, Scranton, Penna. 18504. Home — 717: 344-0429. Office 717: 348-3808.

Mrs. Rosalie Kizis, 134 Church Street, Pittston, Penna. 18640. Home — 717: 654-4271.

Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D., 124 Croydan Road, Rochester, N.Y. 14610. Home — 716: 288-0604. Office 716: 263-6320.

Directors: Mrs. Albina Poska, 6606 S. Washtenaw Avenue, Chicago, Ill. 60629. Home — 312: 434-2374.

Leonard Pallis, 352 West Main Street, Plymouth, Penna. 18651. Home — 717: 779-1977. Office 717: 826-6440.

Leonard Mikelonis, 2934 Grendon Lane, Baltimore, Md. 21234. Home — 301: 665-2218.

Executive Director: Charles A. Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Office 717: 823-8876; 829-2406.

Garsas Editor: Rev. Cornelius Bučmys, O.F.M., 341 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207. Office — 212: 827-1352.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES

Benevolent Committee: Mrs. Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Penna. 18602 Home — 717: 472-3880.

Mrs. Joan Baranosky, 106 W. Brady Street, West Wyoming, Penna. 18644. Home — 717: 693-1795.

Mrs. Gene Kudirka, 341 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207. Home — 212: 235-0724.

Press & Information: Mrs. Regina Pikunas, 8761 W. Outer Drive, Detroit, Mich. 48219. Home — 313: 532-2109.

Albin A. Apton, 275 Empire Boulevard, Rochester, N.Y. 14609. Home — 716: 482-8571.

Dr. Leonard J. Simutis, 3551 W. 98th Street, Evergreen Park, Ill. 60642. Home — 312: 425-5494.

Constitution & By-Laws: Gerard Pallis, R.D. 3, Tunkhannock, Penna. 18657. Home — 717: 836-1266.

Stasys Lukoševičius, Sr., 1935 W. 7th Street, Brooklyn, N.Y. 11223. Home — 212: 339-0062.

Mrs. Frances Katilus, 1059 Blair Avenue, Scranton, Penna. 18508. Home — 717: 342-3619.

Judicial, Grievances & Appeals: Mrs. Mary Kozerski, 35 Hilldale Avenue, Plains, Penna. 18705. Home — 717: 823-8468.

Sylvester Kossa, 93 Russell Street, Edwardsville, Penna. 18704. Home — 717: 287-8554.

Charles Liscosky, 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Penna. 18702. Home — 717: 822-4855. Office 717: 823-8876; 829-2406.

Youth Committee: Jonas R. Kuprys, 1806 S. 49th Court, Cicero, Ill. 60650. Home — 312: 863-0935.

David Donar, 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Penna. 19050. Home — 215: 626-2409.

Mrs. Audrone Elvikis, 2951 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Home — (unpublished number).

LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL INFORMATION

U.S. For Decolonization

The U.S. Congress at the beginning of February, 1984 accepted a resolution strongly encouraging the administration to take action for the decolonization of the Soviet Union, particularly — to help retain freedom to the Baltic States. As was announced in the "Congressional Record" on February 7, the resolution states: "The United States, as a member of the United Nations, should fulfill its obligation on the basis of the appropriate international instruments, to promote and encourage respect for human rights and fundamental freedoms in Estonia, Latvia and Lithuania.

"The President, acting through the Secretary of State and the Permanent Representative of the United States to the United Nations, should take all necessary steps to bring the question of self-determination of the Baltic States before all appropriate forums of the United Nations, especially before the next session of the United Nations Human Rights Commission as a priority topic under agenda item 9 entitled "The Rights of Peoples to Self-Determination and its Application to Peoples Under Colonial or Alien Domination".

Further the resolution requires that in the forums of the United Nations, at the initiative of the United States, the violations of human rights in Lithuania, Latvia and Estonia, suppression of freedom of conscience, the freedom of expression, the freedom to enjoy one's cultural heritage should be discussed. The resolution requires that the United States must make effort that the right of self-determination be granted the people of Estonia, Latvia and Lithuania to choose their own form of government, their own political and social system without any outside intervention whatsoever. The resolution further requires withdrawal of Soviet troops from the Baltic States, respect for independence of Lithuania, Latvia, Estonia.

Therefore, the U.S. Congress in solidarity with the desires of the peoples of Bulgaria, Byelorussia, Czechoslovakia, East Germany, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Russia, the Ukraine and all the peoples of Central and Eastern Europe proposes to formally

renounce the 1945 Yalta agreement by announcing that this agreement is no longer binding.

The Congress of Lithuanians in the U.S.A.

The Lithuanian American Council is organizing an impressive Congress of representatives of Lithuanian organizations, clubs, chapters functioning in the United States.

Lithuanians, Latvians, Estonians Have New Plans for Their Action

Lithuanians, Latvians and Estonians comprise the Joint Baltic American National Committee in Washington, D.C. On February 5, 1984 at its annual meeting the Committee established that two very important aims were achieved: successfully accomplishing the first stage of activities — information of the government and its various agencies; many important Presidential declarations, Congressional resolutions and impressive statements by various influential officials were also gained.

The Committee came to a conclusion that the next goal of the Americans of Lithuanian, Latvian and Estonian descent has to be the raising of the Baltic issue on the international level, such as at the U.N. Human Rights Commission in Geneva, placing the Baltic States on the list of non-self-governing ter-

LITHUANIAN — AMERICAN AT THE WHITE HOUSE — Linas Kojelis (right) is pictured with President Ronald Reagan. Linas Kojelis is Associate Director, Office of Public Liaison, The White House (Washington, D.C. 20500). Before joining the White House staff, he was employed at the Department of Defense as Country Director for Austria, Switzerland and Ireland; he also worked for U.S. Senator R. Schweiker (R-Penn.) as one of his legislative assistants. Linas Kojelis is a very young Lithuanian-American (He was born in September, 1955, in Los Angeles). He earned his B.A. degree at the University of California in Los Angeles (UCLA) and his M.A. degree at the Princeton University (New Jersey). Linas Kojelis is a very active member of all major Lithuanian-American organizations and he is a leading member of the Lithuanian-American Roman Catholic Federation Ateitis. He is very fluent in both — spoken and written Lithuanian.

ritories as defined by the United Nations, raising the question of the independence of the Baltic States in the United Nations Decolonization Committee and even placing the Baltic question on the agenda of the United Nations General Assembly.

rights. Do not believe the propagandists of state atheism, when they will say that such activity is politics. It is not politics, but a vital cause, that concerns us all. And if it is politics, then it is the politics of the Pope.

"I shall carry in my heart all those dear Lithuanian faithful, whom I met during my 20 years of priesthood. Remain faithful to Christ and to Country! Raise children who will not bow before lies and compulsion. May they create a wiser and healthier society than the one in which you have to live.

"I trust that our work and struggle will be continued by others, who may be even more zealous and successful than I and my friends. Should anyone say that "you cannot break walls with your heads", do not believe such pessimism. The wall of mendacity and compulsion is rotten, and everything can be conquered with Christ's help.

"If you ever hear me speak the opposite, do not believe me, because it would not be I speaking there, but a poor individual who has been broken down by the security".

THE SPIRITUAL TESTAMENT OF FR. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Continued From Page 8

thus for my Country. If I would have to start everything from anew, I would do the same, only perhaps with greater zeal. My only regret is that I could have certainly accomplished even more.

"I am at peace as I face prison, which may be the crown of my activity. My years of imprisonment I offer as penance for my errors and as an offering for the future of my Church and Country. I also dedicate whatever suffering may befall me to my beloved countrymen, so that they remain loyal to God and Country and that not one among them would take the path of Judas. My special desire is to see

the hierarchy of the Lithuanian Church, which is subjected to a greater abusive pressure by the security organs than anybody else, preserve that loyalty. I will pray to God that He grant the grace of unity to my brethren in the clergy: unity with Christ, with the Church, with the Pope, but not unity with KGB or with the Council for Religious Affairs.

"While in captivity, I shall constantly pray to the Lord to protect the Lithuanian sisters, who have offered their lives to the service of love of God and of their fellow human beings, and to inspire them to devote much attention to the struggle for the freedom of the Church and for the fundamental human

500TH ANNIVERSARY OF THE DEATH AND GLORIFICATION OF ST. CASIMIR

March 4, 1984, was the 500th anniversary of the Death and Glorification of Saint Casimir, Prince of Lithuania. While St. Casimir is the patron saint of Lithuania, he is also patron of the Knights of Malta. There is great devotion to him in many countries of Europe, particularly among Italians and Hispanics.

On March 4th in St. Peter's Basilica in Rome, the Holy Father, Pope John Paul II, celebrated Mass for Lithuania. The Mass has been attended by people from all over the globe and broadcast via Vatican radio to the people behind the Iron Curtain in Lithuania.

Locally, the parishioners of St. Casimir's Church in Pittston, commemorated the occasion with a special mass at 9 a.m. Sunday, March 11, another Mass dedicated to St. Casimir has been celebrated at 11:45 a.m. with the Most Reverend James C. Timlin, Auxiliary Bishop of Scranton, as principal celebrant. At this Mass, homilist was Rev. Anthony Jurgelaitis, O.P., from Providence College, Providence Rhode Island.

After this Mass, the Knights of Lithuania Council 143 hosted a Middle Atlantic District Convention of the K of L in the church hall.

Rev. Peter Ališauskas, pastor of St. Casimir's Church, Pittston, points out that St. Casimir appeals to all those dedicated to the Blessed Virgin Mary. "His

ardent devotion to the Blessed Mother," Father Ališauskas explains, "is evidenced by his association with the Marian Hymn, *Omni Die: Daily Sing to Mary*, in its various translations."

In a recent article about St.

Casimir, Rev. Vytautas Pikturna said the following:

Our commemoration of the 500th anniversary of St. Casimir's death, gives us the opportunity to get to know him

(Continued on Page 12)

PARTY PRESS WORRIED OF CULTURAL "DEVIATIONS" IN LITHUANIA

During the recent months, the Communist Party in Lithuania has been demonstrating extreme sensitivity about the alleged Western attempts to "seduce" Lithuanian writers and artists. Articles on this subject were published in the major Moscow periodicals, a certain sign that the Kremlin shares this concern.

The magazine *Partijnaya Zhizn* (1983, No. 17), printed an article by S. Šimkus on the importance of the "party organizations of the creative associations". He writes that "with the intensification of the ideological struggle, reactionary imperialist propaganda has made Soviet Lithuania and its creative intelligentsia an object of unceasing ideological diversion. Turning everything on its head, the foreign 'do-gooders' are trying to blacken or to trivialize the Soviet artist's vocation, to distort his mission and his duty to the people, to infiltrate nationalist shadows into creative work, and to propagate the

myth about 'Russification of the Lithuanian national culture'.

Some Writers "Sign in a Foreign Voice"

In view of this, Šimkus says, the role of the party organization of the Lithuanian Writers' Association is of extreme importance. Its 58 members "rebuke the diversionary ideological actions, convincingly demonstrate the superiority of the Soviet system, and condemn those who, consciously or unconsciously, sing in a foreign voice and disseminate various gossip and slander". (This is a direct admission that many Lithuanian writers do not follow the Party line).

More Censorship Demanded to Combat "Deviations"

Šimkus complains of many "improprieties" in Lithuanian culture: "A willful interpretation of historic events sometimes sneaks into works of literature and art, there are trespasses

against historic truth, tendentious views of contemporary problems, a desire to show off with a 'non-standard' resolution of these problems, which ultimately amounts to a distortion of our reality. Some books emphasize failed destinies, sluggish characters, all kinds of life's disorders". His answer to those "improper activities" is a call for even more censorship: "The ministries of culture, the primary party organizations of the theatres and of the philharmonic must take note of all of this and must be more exacting about the ideological contents of artistic works".

Defenders of "Free Creation" and Reagan Attacked

Jonas Aničas, one of the chief Lithuanian propagandists and president of the Pedagogical Institute, draws a similar picture in his article "Mirages and Reality", which was published in the influential weekly *Literaturnaya Gazeta* (August 24, 1983). He expresses his indignation about what he ironically refers to as "defenders of 'free creation' who... constantly bombard the best works of Lithuania's Soviet writers". Aničas also chides President Reagan for "constantly recalling 'poor Baltic' in his militant remarks and referring to the allegedly terrible things that take place there: Russification and other violations of 'human rights'".

(Elta)

FROM THE REV. S. TAMKEVIČIUS' LAST WORD IN COURT

"... During a conversation with a Soviet official, I asked him: How do you see me through your eyes. He responded: "If you won't get angry, I'll reply. I consider you a very talented imposter, who has had a very long stretch of good luck. No, I am not an imposter, I am Christ's disciple, a priest. I have loved God and people... I have sacrificed my entire life for the young generation, and if need be I shall sacrifice my life. I worked wherever God sent me, and now He is sending me where I am most needed. Today, too, He is merely transferring me from one place to another. I have tried to accept all the life's crosses from the hands of God, and so I accept, embrace and kiss this cross. Glory be to Jesus Christ and Mary". (As retold by a witness).

(The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, No. 61, January 6, 1984).

Volungė, a mixed Lithuanian choir from Toronto, Ont., Canada, has performed in many Lithuanian communities throughout Canada and the United States. Seen in the center surrounded by the choir members is its conductor Dalia Viskontienė. Photo by L. Tamošaitis

HEALTH HINTS

HOW TO ENJOY YOUR BATH AND AVOID DRY SKIN

By: CONNIE SCHRADER

Perhaps water seems so comforting because eons ago our human ancestors emerged from the sea. Often bathing is used for stimulation — nothing like a zingy bath to get refreshed before an evening out — or as relaxing as a warm tub before going to bed. Even for babies, bathing seems to be the high point of their day. Although we may all enjoy a good bath — too much washing or the wrong kind of bathing can leave you with dry, itching skin. This is especially true in the winter when your skin is most vulnerable.

Dr. Jim Baral, an associate at Mt. Sinai Hospital in New York City and Director of the New York Dermatology Center in Manhattan says that dry skin is actually a lack of water in the stratum corneum (the upper most layer of the skin). Ironically, this condition can result from too much bathing. The elderly and those with an inherited tendency towards dry skin or chapping are especially vulnerable.

When central heating goes on and the relative humidity indoors decreases — skin discomforts begin. When dry skin appears it is most obvious and most irritating on the hands, forearms and legs. Dr. Baral who sees many patients whose primary complaint is dry skin takes a detailed family history and plans a program to prevent further drying while treating any rough and flaky areas. An important part of Dr. Baral's treatment is bathing. Here are some of his suggestions:

1). To prevent dry skin keep your room temperature as low as possible without being uncomfortable, use a humidifier and place a tray of water near heating sources.

2). Bathe to conserve your natural oils. Don't bathe or shower more than once a day, every other day is preferable and don't use very hot water. If you bathe, add a bath oil such as Alpha Keri to the water. The oil will cling to your skin and protect it. Alas, it may also cling to the tub making it slick and difficult to clean. If this is a problem — or if you prefer a shower — Dr. Baral recommends

rubbing your body with a mixture of one tablespoon of bath oil and 1/4 cup of warm water mid-bath or shower — while your skin is wet. An additional alternative is to use an oil rub-down immediately after bathing when your skin is still moist.

Dr. Baral suggests that, "The most effective way of fighting dry skin is to first moisten it with water, then to capture the water on the skin using a water-attracting substance. The upper layers of skin can actually absorb many times its own weight and can increase in volume, making the surface smoother and younger looking. The problem is finding a moisturizer that will prevent the evaporation of all that soothing, smoothing water." Dr. Ba-

ral stresses the importance of applying the water and oil mixture or moisturizing lotion when the skin is moist and most receptive.

3). Hot water in any bath and an extensive use of soaps, bubble baths or detergents strip the skin of protective oils as well as grime, perspiration or other undesirable substances. The kind of soap used is very important — and the mildest soaps are best. Superfatted soaps contain a high percentage of fat or oil in their formulas. These soaps are especially developed to leave a film of protective oil on the skin. Dr. Baral suggests, Basis, Emulave and Oilatum, he also recommends Dove because of its mildness and non-irritating properties.

4). The length of time spent in your bath is important. During the first few minutes of your bath your skin soaks up the surrounding water — very much like a sponge — but after a few minutes, the skin is

saturated, and soaking further will only wash away protective skin oils. The hotter the water and the harsher and more alkaline the soap — the faster and more complete the loss of skin oils will be.

5). After bathing, before going out or before bedtime, you can protect your skin from further drying by using moisturizing lotions that enhance the skin's ability to hold water. Many of these moisturizing lotions include urea. Urea and lactic acid are substances that help the upper layer of the skin to hold water and they also counteract the tendency of the skin to dry out. Some of the products that include urea are Aquacare, Carmol and LactiCare. They are commercially available in most pharmacies.

Keeping your skin smooth, soft and just as clean as you need to be means fewer baths, cooler water and more moisturizing protection.

HELP FOR THE SMOKERS

Kingston — More than four (4) out of five (5) Pennsylvania residents who are smokers want to kick the habit, according to Michael Mulvey, Health Educator, of the Pennsylvania Department of Health.

This fact was brought to light by a report on Smoking Practices Among Adults in Pennsylvania, recently published by the Health Risk Reduction Program of the State Department of Health. The report summarizes the results of a survey of 904 adults, age 18-64, conducted in November, 1982.

Since there are currently 2,440,000 adults in Pennsylvania who are smokers, this means that close to 2 million people are looking for ways to stop.

There are many good reasons why smokers should want to quit smoking, Mr. Mulvey pointed out. Smoking not only causes a variety of illnesses such as lung cancer, heart disease, emphysema and chronic bronchitis but also it can shorten the life expectancy of the individual smoker by as much as six years.

Smoking also poses a health hazard to the nonsmoker who is exposed to sidestream smoke, smoke coming from the burning end of a cigarette. The Pennsylvania survey found that 9% of all adults have asthma, heart

disease or some other chronic condition which can be aggravated by sidestream smoke.

There is plenty of help for those who want to quit smoking. Smokers who want to quit on their own can call 1-800-4-CANCER for a free brochure on quitting. Also, smoking cessation clinics are offered at dif-

ferent times by the American Cancer Society, American Lung Association and other groups.

Further information about the survey on Smoking Practices can be obtained by writing or calling Catherine Becker, Director, Health Risk Reduction Program, Pennsylvania Department of Health, P.O. Box 90, Harrisburg, Pa. 17108. The telephone number is (717) 787-5251.

LITHUANIAN JEWS IN ISRAEL RECALL FORMER HOMELAND

Lithuania is alive in Israel — in the memories of the many thousands of Lithuanian Jews who have immigrated there in the past couple of decades. A recent visitor to the National Hebrew and University Library in Jerusalem has located at least ninety publications dealing with escapees from the wartime ghettos and the help they received from Lithuanians during the Nazi occupation. The "Forest of the Righteous" so far includes sixteen Lithuanians who were thus honored by the State of Israel for risking their lives to save Jews from death. The Yad Yashem Institute in Jerusalem maintains a vast depository of testimonials concerning the deeds of Gentiles who helped Jews to escape Nazi persecution; many of the original documents there were written in Lithuanian. Other import-

ant archives, such as the one in the kibbutz Lohamei Hagetoat ("The Combattants of the Ghetto"), near Haifa, are maintained by communities and private individuals.

Lithuanian Jews now living in Israel are also busy recording their reminiscences about the pre-World War II Jewish communities in Lithuania. A massive historical project documenting the Jewish communal life in Lithuania was launched in 1971. Titled, Lithuania, it already encompasses five illustrated volumes of ca. 2000 pages each. Future volumes are being planned.

A large number of Lithuanian Jews in Israel still speak Lithuanian at home. Quite a few would consider returning to Lithuania if it were not occupied by the Soviets.

(Elta)

WYOMING KLONIO ŽINIOS

500TH ANNIVERSARY OF THE DEATH AND GLORIFICATION OF ST. CASIMIR

Continued From Page 10

better — his life and, after his death, the road his influence and fame traveled through Lithuania, Europe and the Americas.

In the Vatican archives, an ancient document was discovered written in Latin, and dated February 18, 1516. In it, the Franciscans in Vilnius appeal to Pope Leo X to grant sainthood to Casimir. The document is of interest not only to scholars of theology but it is also meaningful to Lithuania's history and nationalism.

"We find it necessary to inform your holiness," the document states, "that the Principality of Lithuania is surrounded by unbelievers such as the Tartars, Skites and the harder-than-rock Moscovites. In fact we are not only surrounded by them, but our country is infiltrated with them.

"But the most merciful God whose kindness is immeasurable wishes the inhabitants of the Principality of Lithuania to preserve their faith. For those recently converted hearts, He

wants to rekindle greater devotion and to love God's laws and observe them most diligently. And for the achievement of these goals He has chosen Prince Casimir, the second son of the late King of Poland.

"The Almighty granted Casimir the virtues of fear of the Lord, knowledge, justice, steadfastness and a spirit of love to fulfill his desires, and finally called him to himself. Casimir's grave became a most honored place where a variety of miracles have occurred.

"Our holy faith obliges us to inform Your Holiness of these facts. May your Holiness listen to the pleas of a nation of faithful and for the greater glory of God start the process of beatification of this noble youth — Casimir.

"If Your Holiness deigns to grant this wish, an even greater rekindling for the holy faith will take place in our nation."

The document is signed by Povilas, a vicar in the Franciscan Province of Lithuania and by a number of friars.

It is certain that this document played a significant role

in achieving sainthood for Casimir. The Franciscans put much effort into the recognition of sainthood for this pure and holy youth. And once sainthood was a recognized reality, the sons of St. Francis named their province: St. Casimir's province.

Today, Lithuania once again is on the road of martyrdom with enslavement by Russia, materialism and moral decay. In the 15th century St. Casimir came to the aid of his country. He will do so again, if we fight for the faith and independence by our own efforts. He is our Star of Hope on our road towards freedom.

CAMP AUSRA PLANNED FOR ST. MARY'S VILLA, ELMHURST, PENNSYLVANIA

Plans are readied to accept applications from boys and girls from grades 3 through 8 for a week or two camping experience from July 8th through the 21st at St. Mary's Villa, Elmhurst, PA.

Since interest in ethnic cultural heritage is growing in our country, Sister Angela, C.J.C. who is presently at the Annunciation convent parish in Frackville, PA., is co-ordinating a camp experience for non-speaking Lithuanian youth, as well as for those who may know the language, or for any young person who may be interested in broadening his or her knowledge of the culture of another ethnic group.

Besides offering regular camping activities such as participation in a variety of sports, swimming, nature hiking, and the rest, the program will include Lithuanian folk dancing, singing, and instruction in folk art. The weekly fee is \$55.00.

For further information and to make reservations, contact Sister Angela, C.J.C. 25 South Broad Mountain Avenue, Frackville, PA 17931 (Tel. 717 874-03 51) before May 30th.

Anthony Snipas

KNIGHTS OF COLUMBUS WILL DEDICATE CHAPEL

Plans are being formulated for the blessing and dedication of the chapel in the home of Wilkes-Barre Council 302, Knights of Columbus, 439 South Franklin Street, in June, 1984.

Rev. Joseph J. Lasky, council chaplain, pastor of St. Mary's Church, Kingston, and chaplain of the State of Pennsylvania, Knights of Columbus, will perform the ceremonies.

"Mary Queen of the Knights" has been selected as the name of the chapel. This room has been set aside for the membership and visitors for private meditation and other religious activities.

Anyone wishing to be a donor or would like to remember someone in a memorial may do so by making a check payable to "Knights of Columbus Chapel Fund" and mail to Raymond F. Kownacki, 129 East Carey Street, Plains, Pa. 18705.

A memorial board will be placed inside the chapel containing names of those who have donated to and supported the project.

Persons entered on this plaque will be perpetually remembered and will share in Mass and prayer recited in the chapel. Those who have previously donated also will be enrolled on the plaque.

Grand Knight Francis T. Rothenbecker has appointed Anthony Snipas as chairman and the following as committee members: Raymond Kownacki, Ronald Vilano, Thomas Keeney, James Martin, Patrick Jordan, William Shergalis, Charles Liscosky, Joseph Liscosky, Michael Yanulus, Gerard Benson, George Tomascik, John Burba, Paul Mikuch, Sr., and Paul Mikuch, Jr.

Mr. Snipas is a member of LCA Lodge 17.

Lietuvių Katalikų Sustvėrimo narius ir "Garso" skaitytojus nuoširdžiausiai sveikiname Velykų Šventėse ir linkime daug prisikėlusio Išganytojo palaimos bei visokeriopos sėkmės!

L.K.S. DIREKTORIŲ TARYBA
"GARSO" REDAKCIJA